LITEN I NORGE

Til deltagere i «Liten i Norge (LiN)» som har barn som begynner eller kan komme til å begynne i barnehage fra og med høsten 2013

R.BUP
Nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarns psykiske helse

NTNU
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern

*Forespørsel om å delta i en barne-hagestudie knyttet til **Liten i Norge:** «Liten i barnehage»*

Som dere sikkert har sett i avisene de siste årene foregår det en debatt om hvordan det er for de yngste barna å være i barnehagen. I denne debatten henvises det for det meste til utenlandsk forskning. Det finnes svært lite forskning om små barn i norske barnehager.

Vi har fått midler til å knytte en barnehagestudie til LiN studien, og dette gir oss en mulighet til å undersøke nærmere hvordan norske småbarn har det i barnehagen. Vi er særlig opptatt av å finne ut mer om sammenhengen mellom barns stressnivå (målt ved spyttprøver) og kvaliteten på relasjonen mellom personalet og barna (målt ved observasjoner i barnehagen). Du/dere inviteres med dette til å delta i barnehagestudien knyttet til LiN. Vi understreker at deltagelsen er frivillig. Dersom dere ikke ønsker å delta, vil det ikke få noen konsekvenser for deres deltagelse i selve LiN studien. Den går sin gang som allerede planlagt.

Selv om du/dere ennå ikke vet om barnet kommer til å begynne i barnehage, kan dere samtykke til å delta i denne studien. Hvis barnet ikke begynner i barnehage i løpet av prosjektperioden, vil samtykket bli makulert.

Du/dere finner nærmere informasjon om barnehagestudien i dette heftet.

Om *Liten i barnehage*

Bakgrunn

I Norge begynner de fleste barn i barnehage når de er mellom ett og to år gamle. Generelt vet vi at norske barnehager har god kvalitet. Men det er også mye vi ennå ikke har nok kunnskap om. Særlig mangler vi konkret kunnskap om hvorvidt norske barnehager fungerer godt nok når det gjelder stress hos barna og kvalitet på samspill mellom personal og barn, samt hvordan det å begynne tidlig i barnehage virker inn på den videre utviklingen. Fordi det allerede er samlet inn mye data i LiN studien som dere er med i, vil en nærmere undersøkelse av barnehagene og barna mens de er der, kunne gi oss ny og god kunnskap om hvordan barnehagene fungerer og hvordan små barn har det i norske barnehager. Dette vil kunne bety mye for den videre kvalitetssikringen av barnehagetilbudet for de yngste barna, både i Norge og andre land.

Hva innebærer det å delta i *Liten i barnehage*

Hvis du/dere samtykker til å delta i denne barnehagestudien, vil det innebære følgende:

Når barnet har vært tre måneder i barnehagen, vil en av våre forskningsassistenter dra til barnehagen en dag og observere samspill mellom barn og personal i barnehagen. Dette gjøres ved at en forskningsassistent er i barnehagen to-tre timer og fører logg over hva som skjer i samspillet. Dette blir senere analysert etter visse kriterier for godt samspill. Forskningsassitenten vil også ta spyttprøve av barnet for å kunne måle hvor mye stresshormoner som er aktivert hos barnet i barnehagen. Dette gjøres ved å samle spyttprøver fra barnet to ganger i løpet av to dager ved å få barnet til å suge litt på en liten vattpinne. Hvis barnet ikke vil ha vattpinnen i munnen, blir ikke spyttprøven tatt. For at vi skal ha et sammenlignings-grunnlag for barnets stressnivå i barnehagen vil forskningsassistenten avtale med dere hvordan dere kan samle inn spyttprøver to ganger i løpet av en helg når barnet befinner seg hjemme.

Når barnet er to og tre år, vil foreldre og barnehagepersonal få tilsendt hvert sitt spørreskjema om barnets sosiale og emosjonelle atferd. Det tar ca. 20 minutter å fylle ut dette skjemaet.

Mulige fordeler og ulemper

Det vil ta litt tid for dere å fylle ut spørreskjema når barnet er to og tre år. I tillegg må du/dere delta på innsamling av spyttprøver 2 ganger pr dag en helg ca. tre måneder etter barnehagestart.

Ved å delta i studien vil du/dere bidra til å skaffe til veie svært nyttig kunnskap om hvordan små barn bør ha det i barnehagen. Dette er kunnskap som vil bli formidlet både til myndighetene og de som jobber i barnehagene.

Dersom det under observasjonen i barnehagen avdekkes at barnet trenger ekstra hjelp eller oppfølging i barnehagen eller av andre, vil vi, hvis du/dere ønsker det, opplyse om det til deg eller dere.

Hva skjer med prøvene og informasjonen om ditt barn

All informasjon fra studien og de innsamlede spyttprøvene blir kun anvendt til forskningsformål knyttet til *Liten i Norge* hvor denne barnehage studien inngår. Alle opplysninger og prøver blir behandlet uten navn og fødselsnummer eller andre direkte gjenkjennbare opplysninger.

Du/dere har rett til innsyn i hvilke opplysninger som er registrert på eget barn, samt til å få korrigerte eventuelle feil i de opplysninger som er registrert.

Bare autorisert personell knyttet til prosjektet har adgang til navne-listen. All informasjon blir slettet senest innen utgangen av 2030.
Alle resultater blir publisert på basis av gruppedata og det vil ikke være mulig å identifisere det enkelte barn når resultatene blir publisert.

Frivillig deltagelse

Det er helt frivillig å delta i denne barnehagestudien.

Selv om du/dere samtykker nå, kan samtykket når som helst og uten at det oppgis noen grunn, trekkes tilbake. Dette vil ikke få noen konsekvenser for den videre kontakten med helsestasjon, barnehage eller *Liten i Norge* studien. Du/dere kan, hvis barnet trekkes fra deltagelse i barnehagestudien, kreve å få slettet innsamlet informasjon om deres barn såfremt denne ikke allerede er benyttet i analyser eller publikasjoner.

Dersom du/dere ønsker å delta i *Liten i barnehagen*, undertegnes samtykkeerklæringen på siste side.

Vi svarer svært gjerne på dine eventuelle spørsmål om studien, så ta gjerne kontakt med en av oss:

Prosjektleder for barnehagedelen av LiN-studien:
Professor og pedagog *May Britt Drugli*
may.b.drugli@ntnu.no
Tlf: 73551506 eller 41645838

Professor og psykologspesialist *Turid Suzanne Berg-Nielsen*
turid.suzanne.berg-nielsen@ntnu.no
Tlf: 73 55 15 29 eller 922 66 144

Prosjektleder for LiN-studien:
Førsteamanuensis og psykologspesialist *Vibeke Moe*
vibeke.moe@r-bup.no

Prosjektkoordinator for LiN-studien:
Helsesøster *Unni Tranaas Vannebo*
unni.tranaas.vannebo@r-bup.no

*Samtykke til å delta i **Liten i barnehage** (en del av Liten i Norge studien)*

Jeg/vi har fått informasjon om forskningsprosjektet *Liten i barnehage* og samtykker til å delta med mitt/vårt barn.

Vennligst oppgi navn på barnehagen som ditt barn går i.

.....

Barnehagens navn

.....

Dato

.....

Mors underskrift

.....

Fars underskrift

Vennligst send samtykket i vedlagte ferdigfrankerte svarkonvolutt

R.BUP
Nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarns psykiske helse

NTNU
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern